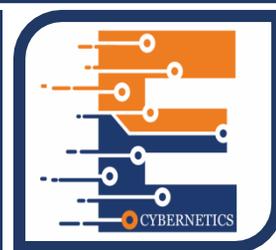

Національний технічний університет
України «Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського»

Факультет менеджменту та маркетингу

КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ КІБЕРНЕТИКИ

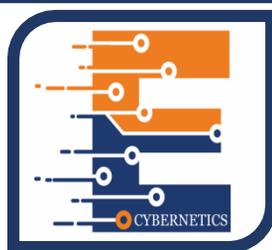
АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ І РОЗВИТКУ СПЕЦІАЛЬНОСТІ D2 «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК» У 2025 РОЦІ

Контекст та виклики для спеціальності

Фінансова галузь переживає революцію, спричинену технологізацією (FinTech, InsurTech), зміною регуляторних вимог (ESG, податкова прозорість) та глобальними макроекономічними зрушеннями. Випускник D2 повинен бути не лише знавцем класичних фінансових моделей, а й розуміти цифрові активи, регуляторію у воєнний/післявоєнний час, управління ризиками в умовах високої невизначеності.

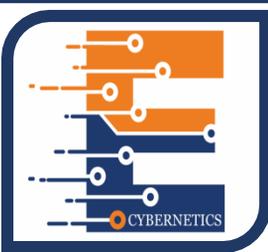
Умови війни не лише накладають обмеження, але і **формують унікальний практичний досвід та інноваційні рішення** в українському фінансовому секторі. Освітня програма D2 **зобов'язана** інтегрувати цей контекст, щоб готувати фахівців, які будуть ефективними саме в українських реаліях періоду відновлення та матимуть конкурентну перевагу як експерти з кризового управління на міжнародному ринку. Це потребує тісної співпраці з НБУ, Мінфіном, Асоціацією українських банків та провідними компаніями для актуалізації контенту.

Аналіз тенденцій показує, що всі традиційні підгалузі фінансового сектору переживають інтенсивну **технологічну конвергенцію та переорієнтацію на дані**. Це формує запит на нового типу фахівця — **"фінансиста-аналітика з цифровою грамотністю"**, який вільно орієнтується як у класичних фінансових інструментах, так і в технологічних драйверах сучасного ринку.

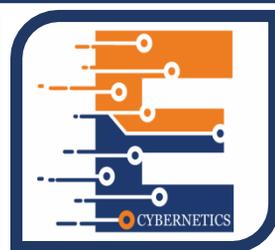

Ключові сучасні тенденції розвитку спеціальності:

Підгалузь	Ключова тенденція	Основні прояви / Технології	Необхідні компетенції випускника
А. Фінанси та банківська справа	Повна цифрова трансформація	Open Banking (PSD2/PSD3), Банкінг як послуга (BaaS), необанки, фінансові екосистеми.	Розуміння архітектури API, принципів роботи платіжних систем нового покоління, клієнтоорієнтованості в цифровому середовищі.
	Цифрові активи та DeFi	CBDC (цифрові валюти ЦБ), токенизація активів, децентралізовані фінанси (DeFi), стейблкоїни.	Розуміння основ блокчейну, механізмів роботи цифрових активів, регуляторних підходів до них.
	AI та Data Science у фінансах	Скоринг на основі альтернативних даних, AI/ML для AML/CFT, робо-ради, персональнізовані фінансові поради.	Базові навички аналітики даних, розуміння логіки машинного навчання для прийняття рішень, критична оцінка алгоритмічних результатів.
	Кібербезпека	Операційний ризик №1. Фінтех-безпека, захист платіжних систем, біометрія.	Розуміння основних векторів кібератак, принципів захисту даних (GDPR), управління ідентичністю.
	Б. Страхування (InsurTech)	Телематика та IoT	Страхування на основі реальних даних (Usage-based insurance), датчики в авто та будинках, wearable devices для здоров'я.
Персоналізація та предиктивна аналітика		AI для оцінки ризиків, автоматизація обробки звернень (claims), боротьба зі шахрайством на основі даних.	Навички роботи з предиктивними моделями, розуміння процесів автоматизації бек-офісу.

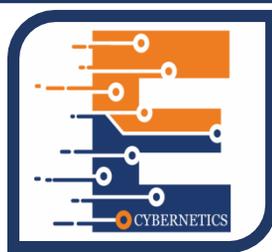

	Нові моделі ризиків	Кіберстрахування, катастрофні облігації (cat bonds) для кліматичних ризиків, страхування бізнес-перерв.	Здатність моделювати та оцінювати неklasичні, низькочастотні, але високоінтенсивні ризики.
В. Фондовий ринок та інвестування	Демократизація інвестування	Фінтех-платформи, fractional shares, соціальне інвестування (social trading), retail-трейдинг.	Розуміння поведінкових фінансів, механіків роботи роздрібних платформ, ризиків для некваліфікованих інвесторів.
	Управління активами (WealthTech)	Робо-едайзери, платформи для прямого інвестування, моделі підписки (subscription-based).	Знання основ портфельної теорії в цифровому виконанні, навички комунікації з клієнтами через цифрові канали.
	ESG та впливове інвестування	Інтеграція екологічних, соціальних та управлінських факторів, звітність за стандартами SFDR, TCFD.	Вміння аналізувати нефінансову звітність, оцінювати ESG-ризики, розуміти міжнародні стандарти.
	Альтернативні дані в трейдингу	Використання супутникових знімків, даних соцмереж, кредитних транзакцій, інших нетрадиційних джерел.	Навички пошуку, обробки та інтерпретації неструктурованих даних для формування торгових ідей.

Ключові тенденції та виклики розвитку спеціальності в умовах війни та відновлення

Сфера впливу	Ключові тенденції та виклики	Наслідки для освітньої програми D2	Конкретні пропозиції для інтеграції
Макро- та регіональний розвиток	<p>Фінансування відбудови: Робота з міжнародними фондами (UIF, ЄБРР, Світовий банк), війсьними облігаціями, спеціальні бюджетні програми.</p> <p>Державні пріоритети: Програми "єВідновлення", "5-7-9", підтримка агросектору та ВПК.</p> <p>Девальвація та інфляція: Управління в умовах високої волатильності та валютного контролю.</p>	Необхідність знань з міжнародного фінансування проектів, держфінансів у надзвичайних умовах, оцінки ризиків в економіці війни.	Ввести спецкурс "Фінанси відновлення та реконструкції" : фінансові інструменти відбудови, оцінка збитків, партнерство держави та приватного капіталу, міжнародна фінансова допомога.
Ринок праці та бізнес-середовище	<p>Мобілізація та гендерний дисбаланс: Втрати частини кваліфікованих фахівців, збільшення ролі жінок у фінансовому секторі.</p> <p>Підтримка МСБ та переміщених осіб: Мікрокредитування, грантові програми, фінансова інклюзія.</p> <p>Гібридна робота: Переважна більшість команд працює віддалено або в розрізних локаціях.</p>	Акцент на гнучких формах навчання, розвитку дистанційних комунікаційних навичок. Програма повинна враховувати нові потреби бізнесу (МСБ, аграріїв, ВПК).	<p>Модуль в курсі "Банківська справа" про кредитування в умовах кризи: оцінка кредитоспроможності МСБ під час війни, державні програми гарантій.</p> <p>Розвиток "soft skills" для гібридної роботи: дистанційні переговори, кібербезпека home office, управління розподіленими командами.</p>

Сфера впливу	Ключові тенденції та виклики	Наслідки для освітньої програми D2	Конкретні пропозиції для інтеграції
Регуляторні зміни та безпека	<p>Воєнний стан: Спеціальні регуляторні режими (валютні обмеження, мораторії, спрощена ідентифікація).</p> <p>Посилена кібербезпека: Зростання кібератак на фінансові установи, критична інфраструктура.</p> <p>Боротьба з російським капіталом: Санкційна політика, націоналізація, виявлення контрагентів з ризиками.</p>	<p>Випускник повинен чітко розуміти особливості роботи в умовах воєнного стану, пріоритети національної безпеки у фінансовій сфері.</p>	<p>Інтегрувати в усі курси "режим воєнного стану": Як кожна дисципліна (фінанси, банкінг, страхування, ринок) функціонує в умовах війни.</p> <p>Посилити модуль "Фінансова безпека": не лише AML, але санкційне право, кіберзахист фінустанов, захист даних під час блекаутів.</p>
Технологічний стрибок	<p>Прискорена цифровізація: Масовий перехід на онлайн-послуги, CBDC (цифрова гривня) як інструмент фінансової стійкості та прозорості.</p> <p>Розвиток FinTech для потреб війни: Краудфандингові та благодійні платформи, цифрові посвідчення для виплат, страхова телематика для авто на фронті.</p>	<p>Потреба в фахівцях, які не просто знають про тренди, а вміють реалізовувати технології в умовах обмежень (електроенергія, інтернет) та для вирішення конкретних воєнних часів проблем.</p>	<p>Кейс-стаді на українських прикладах: Успішні фінтех-рішення в умовах війни (моніторинг, Diia, банкінг під час блекаутів).</p> <p>Практичні завдання: Розробити фінансову модель/страховий продукт для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) або малого бізнесу на деокупованих територіях.</p>
Страховання та управління ризиками	<p>Новий ландшафт ризиків: Прямі воєнні ризики (руйнування), кіберризики, ризики переміщення.</p> <p>Неможливість класичного страхування: Відмова міжнародних ринків, створення спеціальних пулів (наприклад, для агрострахування).</p>	<p>Потрібно готувати фахівців, здатних працювати в умовах частково нестрахованих ризиків та розробляти альтернативні механізми фінансового захисту.</p>	<p>Модуль "Страховання в умовах криз та воєнних конфліктів": Держава як останній страховик, механізми воєнного ризику, міжнародні практики.</p> <p>Аналіз випадку відновлення Маріуполя: Фінансові та страхові аспекти відбудови міста.</p>

Національний технічний університет
України «Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського»

Факультет менеджменту та маркетингу

КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ КІБЕРНЕТИКИ

Вимоги до компетентностей випускника (на основі тенденцій)

Цифрова грамотність:

Вміння працювати з фінансовими даними (Python/R, SQL, Excel на поглибленому рівні), розуміння основ AI/ML для фінансів.

Регуляторна обізнаність:

Знання не лише базового національного законодавства, але й міжнародних стандартів (MiCA для криптоактивів в ЄС, IFRS 9/17, ESG-директиви).

Міждисциплінарність:

На стику фінансів, права, технологій та психології (behavioral finance).

Аналітичне та критичне мислення:

Вміння аналізувати великі обсяги інформації, оцінювати нові форми ризиків.

М'які навички:

Адаптивність, клієнтоорієнтованість, комунікація в цифровому середовищі.